

BRUKSSKEDET

7

BARNSÄKERHETSBSLAG

Barnspärr på H-fönster

H-fönstret är säkrat så att minderåriga ej kan öppna fönstret mer än 10 cm. En spärr sitter på karmens högra sida som är åtkomlig genom att öppna fönstret på glänt.

Spärren frigöres enkelt genom att den skjuts uppåt, se fig 7.

Spärren träder i funktion automatiskt.

Även vid öppning av bågen i 180 grader i "tvättningsläge" träder spärren i funktion automatiskt, och spärrar då bågen i omvänt läge.

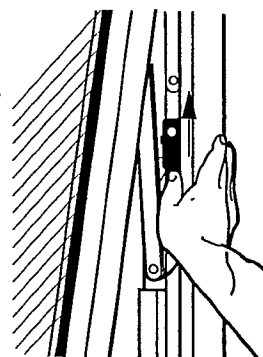

Fig 7

Barnspärr på sidhängda inåtgående fönster

Barnspärr är ej standard. Som tillval finns tex handtagsspärr KISI, eller vädringsbeslag Fix 92.

Barnspärr på sidhängda utåtgående fönster

Barnspärr är ej standard. Som tillval finns tex handtagsspärr KISI, eller vädringsbeslag Fix 93.

Barnspärr på fönsterdörr

- *Barnspärr*, som sitter i anslutning till handtaget. Spärren frigörs genom att den skjuts uppåt. Spärren är låst i nedtryckt läge, se fig 8a.
- Hos vissa dörrar utgörs barnspärren av en nyckel. Efter låsning skall nyckeln tas ur låset och förvaras på säker plats (ej i närheten av dörren), se fig 8b.

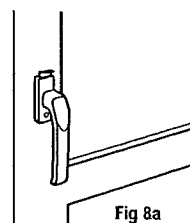

Fig 8a

Observera! Fönsterdörrar som inte är placerade i markplan, måste förses med dubbla barnsäkerhetsanordningar (tillval). Spärrarna till kompletteras då med exempelvis uppställningsbeslag Fix 160 S.

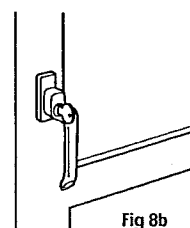

Fig 8b

Underhåll och skötsel

Allmänt om underhåll av ytbehandling

Behovet av underhåll av ytbehandling är beroende av bl a fönstrets placering i väggen, takutsprång, fönstrets orientering i olika väderstreck, byggnadens geografiska placering, klimatiska påkänningar såsom regn, sol och vind. Underhållsintervallen kan därför variera t o m för fönster i samma byggnad. För lämpliga material, såsom rengöringsmedel, täckfärg, lasyr och verktyg erhålles information från färgleverantör eller färghandel. Nedanstående anvisningar anger endast typ av rengöringsmedel och ytbehandlingsmedel och ej något fabrikat.

Observera! Tatlist mellan karm och båge, tättningsband vid isolerrutor och glidskenor till H-fönster får inte övermålas/laseras. Ev. färg eller lasyr som kommer på lister, band eller skenor skall genast torkas av. Spanjölletter, fönsterbromsar, köppelbeslag, gångjärn och övriga beslag får ej övermålas eftersom deras funktion då försämras.

Underhåll av täckmålade fönster

Täckmålade fönster skall kontrolleras årligen. Om färgen uppvisar blåsor, sprickor, flagor eller matthet skall ommålning ske enligt följande:

Utvändiga ytor

- Tvätta fönstret med milt alkaliskt rengöringsmedel (kontrollera innehållet på förpackningen).
- Skrapa och slipa bort sprucken och löst sittande färg samt skrapa bort ev. framträngandekåda.
- Laga ev sprickor t ex i hörnfogar eller vid fönsterbleck med plastisk fogmassa.
- Grunda renskrapade ytor med alkydgrundfärg. Låt torka.
- Stryk en andra gång med oljealkydfärg. Var särskilt noggrann och stryk på flödigt vid fönstrets nedre delar, på ändträ och vid hörnfogar.

Invändiga ytor

- Normalt krävs här endast rengöring i form av tvättning med vatten och milt rengöringsmedel.
- Vid ev. ommålning görs först en lätt slipning med fint slippapper därefter grundning med alkydfärg.
- Stryk en andra gång alkydfärg.

Underhåll av laserade fönster

Laserade fönster skall kontrolleras och vid utsatta lägen underhållas varje år. Om utvändiga ytor visar tecken på uttorkning (t ex ytsprickor), matthet eller grånad skall ommålning ske enligt följande:

Utvändiga ytor

- Slipa ytan med fint slippapper och skrapa bort eventuellt framträngande kåda.
- Tvätta med en trasa indränkt i lacknafta.
- Laga ev sprickor t ex i hörnfogar eller vid fönsterbleck med plastisk fogmassa.
- Stryk träytorna med pigmenterad alkydlasyr med hjälp av en trasa eller pensel.

Invändiga ytor

- Normalt krävs här endast rengöring i form av tvättning med vatten och mildt rengöringsmedel.
- Vid eventuell ommålning görs först en lätt slipning med fint slip-papper varefter ytan stryks med opigmenterad klarlack.

Skötsel av beslag och tätlistor

För att fönster och fönsterdörrar skall fungera tillfredsställande fordras normalt att beslagen rengörs och smörjs minst en gång om året. Spanjolettens låskolvar och låshus, broms till fönster och fönsterdörr och uppställningsbeslag smörjs med tunn siliconolja eller annan vattenfri olja.

H-fönstrets glidskenor skall alltid hållas rena från smuts och främmande partiklar. Färg får på inga villkor förekomma på glidskenorna.

Tätlistor skall hållas rena och hela. Skadade lister ger luftläckage och skall bytas.

KONDENS

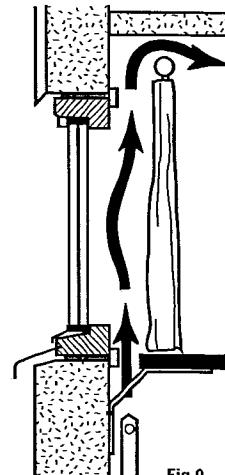
Kondens på fönstrets insida

Kondens på fönstrets insida uppkommer då varm och fuktig rumsluft kyls ned vid en kall glasyta och avsätts i form av imma eller vattendroppar på glaset.

I ett nybyggt hus finns under lång tid kvarvarande fukt från inbyggda byggmaterial, s k byggfukt, som lätt ger upphov till kondens. Fukten försvinner med tiden men kan upphöra snabbare genom vädring.

Även otillräcklig eller icke fungerande ventilation ger upphov till kondens på fönster. Djupa fönsternischer och fönsterbänkar liksom täta gardinarrangemang kan hindra värmen från radiatorer att strömma upp utefter fönstret och värma glasytan. Fönsterbänkar bör därför monteras med en springa mellan fönstret och fönsterbänken, se fig 9. Risken för kondens minskar hos fönster, som monterats med glasets insida långt in mot rummet.

Genom att höja rumstemperaturen minskar kondensrisken medan sänkt rumstemperatur nattetid ökar risken.

Kondens på fönstrets utsida

Hos mycket välisolerade fönster kan i ett fåtal fall, och under speciella omständigheter, kondens uppkomma på yttre glasets utsida. Det är inget fel på fönstret, utan ett bevis på att det isolerar väl. Utvändig kondensbildning är ett tecken på mycket litet värmeläckage genom fönstret, och kan uppstå när det är placerat i ett oskyddat läge i byggnaden, (tex utan avskärmande buskar eller träd framför, inget takutsprång, placering långt ut i fasaden etc) eller i ett läge där luftfuktigheten är mycket hög. Kondensen uppstår som regel på natten och försvinner under morgontimmarna. Orsaken är att rutan isolerar så effektivt att nästan ingen värme tränger ut till det yttre glaset. Det gör att ytterrutan en klar natt till och med kan bli kallare än utomhusluften. Den höga luftfuktigheten avsätts då som tillfällig kondens på fönstrets utsida. I förekommande fall sker detta främst en kort period under höst och vår, när temperaturskillnaderna mellan natt och dag är mycket stora. På morgonen värms luften och rutan upp utifrån och kondensen dunstar bort, se fig 10.

Fig 10

Risken för denna typ av kondens kan minskas genom någon av följande faktorer.

- Markiser som nattetid avskärmar ytterglaset mot himlen.
- Träd eller buskar, som avskärmar ytterglaset mot himlen. Detta kan ge samma effekt som markis.
- Något högre rumstemperatur de nätter då risk för ytterglaskondens finns. Då höjs ytterglasets temperatur så småningom och risken för ytterglaskondens minskar.

Val rengjorda glasytor minskar generellt risken för att kondensen "fastnar" på glasytan.

Elitfönster AB kan ge information om publikationer, som utförligare beskriver förutsättningarna och orsakerna till samt omfattning av denna typ av kondens.

REKLAMATION

Brister i fönstrets utförande eller leveransens omfattning, som konstaterats eller borde konstaterats när fönstret mottogs av köparen skall anmälas till Elitfönster AB inom en vecka efter mottagandet och innan fönstret monteras i byggnaden.

Om brist eller skada kan antas uppkommit under transport och leverans kvitterats på fraktsedel skall anmälan dessutom ske till transportören.

Brist i utförande och leveransomfattning enligt ovan eller skada från transport kan inte åberopas om angiven tidsram ej uppfylls.

Konstateras brist eller skada senare efter mottagandet skall anmälan ske till Elitfönster AB inom skälig tid efter det att bristen eller skadan upptäcks av köparen eller kommit köparen till kännedom genom annan.

GARANTI

Under förutsättning att ovanstående anvisningar om lagring, montering, skötsel och underhåll följs lämnar Elitfönster AB garanti i enlighet med ABM 92, § 17 enligt följande:

"Om inte annat föreskrivs i övriga avtalshandlingar ansvarar säljaren för fel i varan som framträder inom två år från varans avlämnande. Har varan levererats till ett projekt för vilket slutbesiktning skall ske, räknas angiven tid från den dag projektet blivit godkänt. Säljaren är inte ansvarig enligt första stycket om han gör sannolikt att felet beror på en olyckshändelse eller därmed jämförlig händelse eller bristfällig lagring, hantering eller montering av varan eller på annat förhållande som kan hänföras till köparen"

Under förutsättning att ovanstående anvisningar om lagring, montering, skötsel och underhåll följs, lämnar Elitfönster AB dessutom 10 års garanti i Sverige på impregnerade och i fabrik ytbehandlade fönster och fönsterdörrar med isolerglas.

- Mot rötskador i virket
- Mot kondens mellan glaset i isolerrutor
- På fönstrets inklusive beslagens funktion

För fönster i icke slutbesiktigade byggnadsobjekt räknas denna garantitid från fakturans datum. För fönster i objekt som slutbesiktigats gäller datum för slutbesiktning.

MILJÖSKYDD

För närmare studier av fönstrets miljöegenskaper hänvisar vi till Elit Fönster AB:s Miljödeklarationer, som upprättats för olika fönstertyper i samarbete med AB Trätek, Stockholm samt Elit Fönster AB:s Byggvaru-deklaration upprättade i enlighet med anvisningar från Byggsektorns Kretsloppsråd. Deklarationerna kan på begäran erhållas från Elit Fönster AB. De finns också tillgängliga på Internet via Byggtjänsts miljövarubas.

Fönstervirket är impregnerat mot röta. För impregneringen används ett träskyddsmedel benämnt Gori Vac TL 93 (Kemikalieinspektionens reg. Nr. 4046) tillverkat av firma Gori AB. Verksamma beståndsdelar i medlet är propiconazol, tebuconazol och IPBC.

Vid destruktion av större mängder utrangerat virke var god kontakta kommunens miljökontor.

www.elitfonster.se

Huvudkontor/fabrik: Elitfönster AB, Box 153, SE-574 22 Vetlanda. Tel: 0383-76 34 00 Fax: 0383-76 34 01
Kontor/fabrik: Elitfönster AB, SE-360 73 Lenhovda. Tel: 0474-280 00 Fax: 0474-281 90

2:a upplagan